

هستند. در این کتابخانه‌ها به روی همگان باز است و همه اجازه استفاده از کتابها و منابع آنها را دارند.

کتابخانه‌های عمومی

اغلب کتابخانه‌های عمومی سوئد به زمان حرکت عمومی برای ایجاد کتابخانه به منظور آموزش عمومی یعنی قرن ۱۹ باز می‌گردد. از اواسط دهه ۱۹۳۰ تا اواسط دهه ۱۹۷۰ شهرداریها به تدریج این کتابخانه‌ها را تحت پوشش قرار دادند. و در مجموع حدود ۲۰۰۰ کتابخانه عمومی در سوئد وجود دارد که مجموعه آنها در کل بالغ بر ۴۶,۰۰۰,۰۰۰ جلد می‌شود.

کتابخانه‌های آموزشی

شهرداریها در قبال کتابخانه‌های آموزشی موظف هستند ولی تا سال ۱۹۸۹ آموزگاران، کارمندان دولت ملی بودند. اغلب مدارس کتابخانه دارند که مجموعه آنها روزآمد نیست و ۶ درصد مدارس فاقد کتابخانه می‌باشند. میزان امانت از ۲۸,۰۰۰,۰۰۰ در اوایل دهه ۱۹۸۰ به ۱۹,۰۰۰,۰۰۰ در پایان دهه کاهش پیدا کرده است و مجموعه کتابها از ۳۶ میلیون به ۳۳ میلیون در

همین مدت تقلیل یافته است. تقریباً دو سوم کتابخانه‌های مدارس کوچک هفته‌ای یک ساعت کتابدار دارند و اغلب کتابداران کتابخانه‌های آموزشی، آموزگاران هستند.

کتابخانه‌های تخصصی

کتابخانه بزرگ مرکزی پزشکی انستیتو کارولینسکا (KIBIC) در سال ۱۸۱۰ تأسیس شده است. این کتابخانه مسؤل بخش اعظم کار امانت بین کتابخانه‌ها در این زمینه در سوئد است. علاوه بر آن کتابخانه‌های تخصصی متعددی در سوئد وجود دارد که دارای مجموعه‌های غنی هستند. حتی بعضی از شرکت‌های بزرگ نیز کتابخانه‌های خوبی دارند. کتابخانه‌های تخصصی اغلب برای همه مردم قابل دسترس نیستند.

حرفه کتابداری

مدرسه علوم کتابداری سوئد که در سال ۱۹۷۲ تأسیس شده است مسؤل تربیت متخصص برای کتابخانه‌های عمومی و تخصصی است. این مدرسه هر ترم ۱۱۰ دانشجوی می‌پذیرد که برای اخذ درجه لیسانس باید ۴ ترم کتابداری بخوانند و دو ترم دروس دیگر.

دریچه‌هایی رو به روشنایی

نوشته: کیومرث مرادی

کتابدار و مسؤل کتابخانه شماره ۲ دهلران

آدمی آن گاه که به دنبال چشمه‌های جوشان انسانیت می‌گردد، تا به کشف خویش نائل آید،

لاجرم باید از سنگلاخ‌های رنج و جستجو بگذرد تا به کوچه باغ‌های همیشه سبز شعور برسد.

فارغ‌التحصیلان دوره‌های دکتری در رشته‌های دیگر می‌توانند به مدت دو ترم کتابداری بخوانند. انجمن کتابداران سوئد در سال ۱۹۱۵ بوجود آمده است و بیشتر سازمان‌های کتابداری عضو آن هستند و در پنج بخش سازمان یافته است و فصلنامه‌ای منتشر می‌کند. انجمن کتابداران سوئد عضو ایفلاست و کتابخانه سلطنتی سوئد عضو FID است.

یادداشت‌ها

1. Lidman, Tomas. "Sweden". *World encyclopedia of Library and information sciences*. PP. 801-805.

۲. عضو هیأت علمی کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران و دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال

بدیهی است «کتاب» می‌تواند چراغی فرا راه انسان قراگیرد، تا او را به خورشید جاودان

آموزش می‌دادند. هر کلمه‌ای از زبان آنان، بیانگر سالیان تحقیق و مطالعه است.

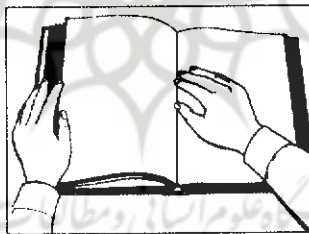
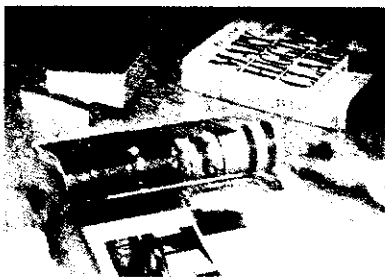
آنچه از همه خوینتر و زیباتر، در لحظه‌های این "دوره" رقم خورد، حضور سبز دبیرکل محترم هیأت امنای کتابخانه‌های عمومی کشور جناب "مهندس معین‌فر" بود، که با سخنانی شیوا فضای مجتمع را کتاب باران کرد.

حالا همه کتابداران استان ایلام می‌دانند، کتابداری، مرجع‌شناسی، برگه‌آرایی، فهرست‌نویسی و ... چه عالمی دارند. از این پس، کتابداران این استان با افتخاری بی‌نظیر اعضای فعال آموزش کتابداری خواهند بود.

«دریچه‌هایی رو به روشنایی» برای علاقه‌مندان به شغل مقدس «کتابداری» باز کردند. حالا همه به راز گنجینه‌های نهفته در "قفسه‌ها" و "برگه‌دان‌ها" بیش از پیش آشنایند. حالا همه می‌دانند نفس کشیدن در هوای با طراوت کتابخانه‌ها چه عالمی دارد. حالا همه می‌دانند اعضای عزیز این مکان‌های مقدس، روشن‌ترین ستارگان درخشان آسمان معرفتند. "آموزش کتابداری" عشق دوباره‌ای به کتاب را در دل سرزنده کتابداران به رویدن بشارت داد. استادان متواضع و با سخاوت چه صمیمانه، تجربیات سالیان مطالعه و شب بیداری را به کتابداران

دانشتن معرفی کند. اما رسیدن به آسمان آبی کتاب به همین سادگی‌ها نخواهد بود. پانزدهم اردیبهشت ماه سال هشتاد، آغاز چهارده روز خاطره «آموزش کتابداری» است. همه کتابداران استان ایلام، در مجتمع فرهنگی و هنری اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان ایلام یکبار دیگر همدیگر را دیدار می‌کنند. اما آنها هر کدام کوله‌باری از سوالات بی‌جواب در خصوص کتاب ۹ کتابداری در اندیشه خویش داشتند، تا زبان رسای اسانید به آنها پاسخ دهد. کارشناسان محترم کتابداری از هیأت امنای کتابخانه‌های عمومی کشور، با برگزاری چهارده روز آموزش

حوادث و سوانح در کتابخانه‌ها و مراکز اسناد

تهیه و تدوین: عصمت میرزایی
دانشجوی کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی

مقدمه

واژه سانحه واژه‌ای خوف‌انگیز است و همواره سوانحی چون زلزله، آتش‌سوزی، طوفان و سیلاب‌های شدید را به خاطر می‌آورد اگر چه احتمال وقوع این سوانح در بسیاری از قسمت‌های جهان بعید به نظر می‌رسد ولی یک حادثه لزوماً نباید از چنین ابعادی برخوردار باشد تا یک سانحه محسوب شود خسارت ناشی از ترکیدن لوله آب و یا آب خارج شده از شلنگ

یک ماشین آتش‌نشانی می‌تواند به اندازه جاری شدن سیل خطرناک باشد. سوانح و بلاها هرگز از پیش خبر نمی‌کنند و حوادث همواره دفعاتاً و به ناگاه رخ می‌دهند سانحه یا بله از نظر یک کتابدار یا یک متخصص آرشیو حادثه‌ای است که زمان وقوع آن غیرقابل پیش‌بینی و نتیجه آن تخریب جدی است. یک سانحه می‌تواند عمل تخریبی ناشی از شکستگی لوله آب، آتش ناشی از سهل‌انگاری و

یا به آتش کشیدن کتابخانه و آرشیو باشد و معمول‌ترین سوانح از نشت آب از سقف به دلیل ترکیدن لوله آب و یا استفاده از آن برای خاموش کردن آتش صورت می‌گیرد که خطرناک است.

حوادث طبیعی و اتفاقی در مراکز اسناد و کتابخانه‌ها

- ۱- آب، باران شدید و سیل
- ۲- بادهای شدید و طوفان شن